

Este omul bun în esența lui?

Întrebări Cruciale

R.C. SPROUL

Este omul bun în esența lui?

Este omul bun
în esența lui?

R.C. SPROUL

ESTE OMUL BUN ÎN ESENȚA LUI?

R.C. Sproul

© 2017 Asociația MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Tradus și publicat cu permisiune.

Copyright © 2016 by R.C. Sproul. Originally published by Reformation Trust Publishing, a division of Ligonier Ministries. All rights reserved.

Traducerea: Asociația MAGNA GRATIA. Asociația MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi traduce și/sau publică. Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune.

Design copertă: Ligonier Creative, Asociația MAGNA GRATIA

RESPECTAȚI DREPTURILE DE AUTOR!

Este interzis în mod expres:

imprimarea cărții indiferent de modalitatea folosire, indiferent de scop și de modalitatea de imprimare, inclusiv imprimarea profesională (la tipografie, indiferent dacă produsul este comercializat sau nu);

stocarea fișierelor oricărei cărți pe bloguri, pagini de internet, portaluri sau transmiterea pe cale electronică, altfel decât a link-urilor către website-ul MAGNA GRATIA.

copierea și republicarea a peste 250 de semne/publicație pe alte portaluri, pagini de internet, bloguri, în publicații tipărite sau în preddici, prezentări, conferințe etc.

producția și/sau distribuția de opere derivate (ex. audiobook, clipuri video, videoblog, broșuri, alte publicații etc.) care conțin, parțial sau integral, material din această publicație, indiferent dacă opera derivată este comercializată sau nu.

Citiți politica integrală de copyright la adresa: magnagratia.org/copyright.html

Asociația MAGNA GRATIA
Str. Liliacului nr.26,
Dascălu-Ilfov 077075
Email: contact@magnagratia.org
Internet: www.magnagratia.org

CUPRINS

Capitolul 1. Paradoxul suprem	7
Capitolul 2. Chipul lui Dumnezeu în om	17
Capitolul 3. Dualitatea omului	27
Capitolul 4. Realitatea păcatului nostru	37
Capitolul 5. Profunzimea păcatului nostru	47
Capitolul 6. Aria de cuprindere a păcatului nostru	55
Despre autor	65

Capitolul 1

PARADOXUL SUPREM

Pe când mă aflam în liceu, profesorul de biologie mi-a spus că valoarea mea, ca persoană, era de 24,37 de dolari. El calculase valoarea tuturor mineralelor din trupul meu – zincul, cuprul, potasiul etc. Astăzi, mulțumită inflației, acea valoare ar fi undeva în jurul a 160 de dolari. Chiar și așa, este o sumă destul de modestă. Dar este una dintre modalitățile în care putem evalua omul.

Alte încercări de a defini omul au ținut la a-l înțelege ca o simplă varietate de primate. Desmond Morris a scris cândva un best-seller, intitulat *The Naked Ape*, în care spunea că există aproape 89 de feluri de primate – cimpanzei, orangutani, gorile, babuini, maimuțe de tot felul – dar există una care se deosebește de toate celelalte. Este deosebită nu atât de mult prin inteligența ei, ci prin faptul că este goală, fără păr pe corp. Omul se deosebește prin faptul că el trebuie să-și producă haine artificiale pentru a-și acoperi goliciunea. Evident, omul este singura din aceste peste 80 de varietăți de primate care are o problemă legată de goliciunea sa – și de aceea

are o problemă cu vinovăția. Omul este singura ființă din întreaga creație care are haine produse artificial, iar Scripturile arată că acestea nu au atât rolul de a ne încălzi, pe cât cel de a acoperi rușinea noastră.

Blaise Pascal, filozoful francez, spunea că „omul este paradoxul suprem al întregii creații”. Omul este acea ființă care posedă cea mai înaltă măreție din întreg universul creat și, în același timp, este ființa care experimentează cea mai abjectă ticăloșie dintre toate ființele din univers. Pascal spunea că grandoarea omului ține de abilitatea sa unică de a contempla la propria existență. Doar omul se poate gândi la viitor și poate specula sau poate să-și imagineze o viață mai bună decât experimentează în prezent ori ar putea vreodată să o producă, iar aceasta este sursa ticăloșiei sale.

Atunci când oamenii se gândesc la existența lor, ei ajung întotdeauna în fața acestei întrebări elementare: Ce este omul? Această întrebare are implicații deosebite, iar răspunsul pe care cineva îl oferă are un impact profund asupra felului în care acea persoană trăiește. Un teolog a spus că felul în care ființele omenești își înțeleg propria existență determină felul în care ei gândesc, în care se comportă și tipul de cultură pe care aceștia o produc. Astfel, cultura în care trăim este un produs al felului în care noi înțelegem ce înseamnă să fim oameni. În această carte, vom explora ceea ce Scriptura spune despre natura omului, inclusiv subiecte legate de

aceasta, precum chipul lui Dumnezeu în om și realitatea păcatului.

În zilele noastre, majoritatea încercărilor de a înțelege ce înseamnă să fii om nu încep cu Scriptura, ci mai degrabă pleacă de la o perspectivă lumească. Cea mai răspândită definiție a ființei omenești – sau a ceea ce înseamnă să fii om – este denumirea științifică *homo sapiens*, care are sensul de „om înțelept”. Acest termen, care deosebește omul de toate celelalte creaturi ale lumii animale, face aceasta apelând la termenii inteligenței sau înțelepciunii. În aproape orice epocă a civilizației occidentale, filozofii și teologii au subliniat capacitatea de gândire a omului ca fiind elementul unic care îi conferă acestuia identitate.

În primele secole, când s-a manifestat cercetarea filozofică grecească, preocuparea esențială era legată de dimensiunea denumită metafizică, referindu-se prin aceasta la lucrurile care sunt deasupra sau dincolo de lumea fizică. Tales, Parmenide, Anaximandru, Anaxagora, și alții care au scris înaintea lui Socrate, Platon și Aristotel, au ridicat întrebări importante, precum, Care este substanța ultimă din care provine orice lucru din Univers? Care este esența lucrurilor? Ce stă dincolo și deasupra lumii fizice? Acești filozofi nu puteau să ajungă la aceeași idee cu privire la ce este în ultimă instanță realitatea. Platon spunea că este vorba despre lumea transcendentă a formelor sau ideilor. Aristotel spunea că

este vorba despre esența cuprinsă în formă fizică. În ultimă instanță, gânditorii au văzut că diferiții filozofi, fiecare versat în gândirea proprie, au ajuns la concluzii radical diferite cu privire la problemele legate de metafizică.

Astfel, următorul mare obiectiv în lumea filozofică a fost cel manifestat în disciplina denumită *epistemologie*, care înseamnă teoria cunoașterii. Ea stă la baza întregii științe. Este studiul întrebării, „Cum știm ceea ce știm?” Atenția este îndreptată aici asupra felului în care noi cunoaștem, a felului în care ajungem la cunoștința oricărui lucru, fie că exersăm această cunoaștere prin activitatea minții, fie prin observare, sau prin practici înrudite.

Secolul 20 a marcat o schimbare dramatică de direcție în întreaga istorie a gândirii teoretice. Preocuparea predominantă în filozofia secolului al 20-lea s-a manifestat în domeniul *antropologiei*, sau a studiului omului. Întrebarea cheie este de data aceasta: „Ce înseamnă să fii o ființă omenească?” Oamenii sunt preocupați de prețuirea de sine, de identitatea proprie și de a înțelege cine suntem noi ca ființe. Elementele centrale de dezbatere în civilizația occidentală includ aspecte precum avortul, eutanasia, relațiile interumane, pacea, aspectele legate de sexualitate, gen și dificultăți legate de muncă și management. Felul în care noi tratăm problemele din aceste domenii va depinde în ultimă instanță de felul în care definim omul.

Filozofii s-au luptat cu această întrebare și în epocile anterioare. Platon era destul de încurcat de sarcina de a da o definiție precisă omului. În știința taxonomiei, pentru a deosebi o pasăre de un pește sau un pește de o antilopă, de exemplu, trebuie să examinezi trăsăturile care sunt diferite și pe cele care sunt asemănătoare. De exemplu, atât păsările cât și avioanele zboară prin aer. Păsările au aripi, dar și avioanele au aripi. Dar există și diferențe. Avioanele nu au pene, iar păsările trebuie să dea din aripi pentru a zbura. Așadar, atunci când le încadrăm în categorii, recunoaștem atât asemănările cât și diferențele. Platon se simțea provocat de încercarea de a identifica trăsăturile distincte care ar putea separa o ființă omenească de toate celelalte forme de viață. În final, el a găsit această deosebire: l-a denumit pe om un „biped fără pene”. Unul dintre studenții lui a adus la lecție o găină jumulită de pene, i-a agățat de piept o plăcuță pe care a scris „omul lui Platon”, și-a agățat-o de perețele Academiei, motiv pentru care Platon a trebuit să reia întreaga sa cercetare de la capăt.

Karl Marx descria omul ca fiind *homo faber*: omul - creator, cel care este capabil să producă lucruri. Marx a încercat să înțeleagă unicitatea omului nu în ceea ce privește chimia sau anatomia lui, ci în ce privește abilitățile sale de creație. Întreaga viață a omului se bazează pe muncă, spunea el, și mare parte a istoriei civilizației, în special a istoriei războaielor, are de-a face cu un conflict

al forțelor economice și al rezultatelor trudei omului. Înstrăinarea cea mai mare a omenirii, spunea Marx, este înstrăinarea de rodul muncii, lucru care este anormal. Așadar, teoria economică a lui Marx era înrădăcinată în faptul că el vedea omul ca pe un creator de unelte. Atunci când antropologii și paleontologii privesc înapoi în istorie și încearcă să traseze o linie de legătură între alte feluri de primat și ființele omenești, prezența instrumentelor și a uneltelor printre fosile devine un lucru determinant, întrucât omul – *homo faber* – este acela care și-a făcut unelte și le-a folosit pentru a crește productivitatea.

Homo volens este o altă modalitate prin care omul a fost descris, în mod deosebit în cea de-a doua parte a secolului al 19-lea, în școala de gândire denumită „*voluntarism*”. Această gândire pretindea că ceea ce face ca omul să fie unic este capacitatea lui de a alege. Friedrich Nietzsche a dus această idee chiar mai departe, spunând că omul real, omul autentic – super-omul, *Übermensch* – a fost o persoană care făcea alegerile proprii de unul singur, și nu a trăit sub presiunea a ceea ce Nietzsche denumea moralitatea „de turmă”. Mai degrabă, acest om și-a definit o moralitate proprie. El și-a afirmat propria existență și a fost hotărât să-și trăiască viața pe baza alegerilor sale specifice, întrucât aceasta este esența ființei omenești.

Edmund Husserl vorbea despre aspectul intențional al ființei omenești – adică de abilitatea de a alege

având în vedere un scop – ca fiind elementul de bază care îi oferă unicitate omului. Jean-Paul Sartre, adoptând o versiune mai pesimistă, a concluzionat că „omul este o patimă inutilă”. Dar atât Husserl cât și Sartre s-au concentrat pe această dimensiune a capacității de a alege. Sigmund Freud a explorat dimensiunea sexuală a ceea ce înseamnă să fii om, și s-a gândit că elementul central care definește toate relațiile sociale și toate celelalte valori ale omului se bazează pe o dimensiune erotică a umanității.

În final, s-a spus – nu doar de către teologi, ci și de către istorici și filozofi – că omul este *homo religiosus*. Parte din identitatea omului este capacitatea noastră de a fi oameni religioși, ființe religioase. Dar Calvin a făcut observația că omul este *fabricum idolorum* – o fabrică de idoli – atât de dedicat religiei încât, chiar dacă se îndepărtează și se separă de Dumnezeu cel viu, el va înlocui conceptul său de Dumnezeu cu un idol, un zeu făcut după mâinile sale. Într-o modalitate asemănătoare, Martin Luther comenta spunând că „omul, dacă nu are niciun Dumnezeu, își va crea un idol”, pentru că el trebuie să aibă ceva la care să se închine.

Toate acestea sunt modalități variate de a defini omul. Poate că cea mai mare eroare constă în a încerca să înțelegem identitatea omului prin a ne îndrepta pur și simplu atenția către o singură acțiune sau trăsătură a

lui, când toate aceste dimensiuni contribuie la complexitatea deplină a ceea ce înseamnă să fii om.

În credința creștină, noi înțelegem ce înseamnă să fii om privind prin lentilele Scripturii. Această întrebare cheie – Ce este omul? – se găsește chiar și în Biblie, fiind pusă acolo de penița lui David: „Ce este omul, ca să Te gândești la el? Și fiul omului, ca să-l bagi în seamă?” (Psalmii 8:4).

Observați că întrebarea lui David nu se referă doar la om, ci și la relația omului cu Dumnezeu. Elementul central al teologiei este Dumnezeu – caracterul Lui, lucrările Lui, trăsăturile Lui. Dar John Calvin spunea că nimeni n-ar putea să înțeleagă cu adevărat cine este Dumnezeu fără ca mai înainte să aibă un fel de înțelegere asupra a ceea ce suntem noi ca ființe omenești. Totuși, paradoxal, nu există nicio cale prin care să putem să înțelegem cu adevărat ce înseamnă să fim oameni până când nu înțelegem mai înainte caracterul lui Dumnezeu. Așadar, cunoașterea lui Dumnezeu și cunoașterea omului lucrează împreună. Ele sunt interdependente. Scripturile ne spun că omul este creat după chipul lui Dumnezeu. Într-un sens, noi suntem asemenea lui Dumnezeu, așa încât, cu cât înțelegem mai mult cine este Dumnezeu, cu atât mai ușor este pentru noi să înțelegem cine suntem. Și cu cât înțelegem mai mult cine suntem și ce înseamnă să fim oameni, cu atât putem căpăta mai

multă informație și cunoștință cu privire la caracterul
lui Dumnezeu.

Capitolul 2

CHIPUL LUI DUMNEZEU ÎN OM

Cândva a existat un articol scris într-o revistă pentru femei, care pretindea că răspunde la întrebarea: „Cum este capabilă o soție să-și păstreze bărbatul monogam?” Psihologul care a scris acest articol spunea că o femeie înțeleaptă conștientizează faptul că, atunci când are de-a face cu soțul ei, într-un sens ea are de-a face cu trei oameni: bărbatul cu care ea s-a căsătorit este în parte băiat, în parte adolescent, și în parte adult. Autorul spunea că femeia înțeleaptă va recunoaște faptul că ea are de-a face cu toate cele trei personalități ale lui, care intră în competiție în anumite momente.

Herbert Marcuse a scris o carte intitulată *The One-Dimensional Man*, în cadrul căreia a afirmat că niciun om nu este pur și simplu unidimensional în ființa lui. Există o dimensiune chimică a lui, iar chimia trupului influențează orice aspect al vieții. Există un aspect biologic atașat umanității, inclusiv dimensiunea sexuală. Munca este apoi foarte importantă, și orice persoană are atașată ființei sale o dimensiune economică.

Apoi există o dimensiune sociologică, una psihologică, una critică și cu siguranță o dimensiune teologică. Orice încercare de a reduce esența unei ființe omenești la doar una dintre aceștia acestea va produce o distorsionare simplistă a ceea ce înseamnă să fii om, întrucât ființele omenești sunt complexe.

Poate că ai văzut acele inventare de temperament care pretind că sunt capabile să separe ființele omenești în patru tipuri psihologice de bază. Aceste inventare pot să furnizeze anumite informații cu privire la tendințele generale sau tipurile de personalități, dar marea frumusețe a diversității omenirii constă în aceea că nu există două persoane în întreaga lume care să fie exact la fel, și o dimensiune care dirijează o persoană într-o anumită direcție va dirija pe altcineva într-o altă direcție.

Conform Scripturii, un aspect crucial a ceea ce înseamnă să fim oameni se găsește în relatarea creației omului. Oamenii, bărbați și femei, sunt definiți drept ființe create în imago Dei, sau după chipul lui Dumnezeu. Limbajul acesta provine din Geneza 1:26-27: „Apoi Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ.” Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.”

Descrierea creației omului după chipul lui Dumnezeu implică anumite aspecte importante. În primul rând, faptul că omul este denumit purtător al imago Dei îl diferențiază de Dumnezeu. Mai înainte de orice, noi suntem creaturi, aceasta însemnând că suntem finiți, dependenți, derivați, responsabili față de Dumnezeu, și deci nu suntem Dumnezeu. Am putea purta chipul lui Dumnezeu, dar simplul chip al lui Dumnezeu nu ne face Dumnezeu, ci ne plasează într-o relație de subordonare față de El. Nicio ființă omenească nu este divină.

Cel de-al doilea aspect important este că aceasta face diferența între omenire și toate celelalte ființe din lume. Ea îl pune pe om deoparte față de animale. Acesta este un subiect major care se regăsește în relatarea biblică a creației: omul, chiar dacă este subordonat lui Dumnezeu, primește stăpânirea peste întreg pământul, fiind așezat într-o poziție de autoritate peste restul lumii, după cum am văzut mai sus: „el să stăpânească ... peste tot pământul”. Dumnezeu merge mai departe spunând noilor Sale creaturi: „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul, și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ” (Geneza 1:28).

Există un anumit sens în care lumea este o avuție încredințată omului, cu toate tipurile de responsabilități implicate de acest lucru. În același timp, lumea este un sistem suport pentru om. Unul dintre lucrurile pentru

care oamenii vor purta responsabilitatea înaintea tribunalului ceresc este păcatul ecologic al omului. În loc să ne îngrijim de Grădina Edenului, păzind-o și îngrijind-o, noi am poluat-o, am exploatat-o și am călcat-o în picioare. De asemenea, va trebui să dăm socoteală pentru faptul că am ajuns să protejăm mai mult ouăle peștilor decât embrionii omenești, și că există oameni care se închină la vite în timp ce alții mor de foame.

Omul este responsabil față de Dumnezeu. El este sub stăpânirea lui Dumnezeu. Omul este o creatură, dar el are o poziție de responsabilitate, autoritate și privilegiu peste restul lumii. Totuși, chiar dacă suntem deosebiți de restul creației, în ultimă instanță suntem conectați la această creație, așa încât, atunci când omul a căzut în păcat, întreaga lume a avut de suferit. Iată de ce Pavel ne spune în Romani că întreaga creație suspină (Romani 8:19-22). Suspiniunea ei este un suspin al agoniei, care așteaptă răscumpărarea rasei omenești, pentru că atunci când noi vom fi răscumparați, atunci vor exista un cer nou și un pământ nou.

La originea lui, omul a fost creat după chipul lui Dumnezeu. Dar întrebarea pe care să ne-o punem acum este aceasta: Mai suntem noi azi ființe după chipul lui Dumnezeu? Omenirea a fost creată în asemănarea lui Dumnezeu, dar mai purtăm noi și azi acea asemănare?

Aceasta este o întrebare crucială din următorul motiv: unul dintre marile conflicte de astăzi se dă între

concepția teologică și cea seculară despre om. Avem de-a face cu o diferență între evaluarea omului dintr-o perspectivă descriptivă sau dintr-una normativă. Exprimând acest lucru într-un alt mod, este o diferență în înțelegerea a ceea ce înseamnă să fii om dintr-o perspectivă teologică sau dintr-o perspectivă fenomenologică. Perspectiva *fenomenologică* spune că dacă vrei să știi ce înseamnă să fii om, trebuie să studiezi ființele omenești acum, în modelele normale de activitate. Trebuie să examinezi modelele de comportament și, pe baza unei cercetări suficiente a acestora, poți ajunge la o descriere a ceea ce este, statistic vorbind, omul normal, apoi să construiești o etică bazată pe acea descriere. Acesta este un fel de „moralitate statistică”, în care, de exemplu, se decide că, dacă două treimi dintre oameni sunt implicați în activități sexuale premaritale, acest lucru este considerat normal, și dacă este normal, atunci este uman și deci este și bun sau acceptabil.

Concepția biblică, teologică asupra omului este că omenirea, prin creația ei, este normativă, dar ceea ce observăm în om este că el a ajuns înfricoșător de corupt și sub judecata dreaptă a lui Dumnezeu. Astfel, o analiză descriptivă a modelelor normale de comportament nu face decât să ne furnizeze un profil al unui păcătos normal. Iar acest lucru ne duce înapoi la întrebarea noastră: Mai poartă un păcătos normal chipul lui Dumnezeu

în el, sau această asemănare cu Dumnezeu a fost pierdută de către om?

Deși acest lucru este încă subiectul dezbaterii între teologi, Scriptura nu lasă loc de discuții. Biblia ne învață în mod clar că, după cădere, ceva radical s-a petrecut cu omul – la care ne vom îndrepta atenția ceva mai târziu în această carte – dar indiferent de ceea ce s-a întâmplat omenirii prin căderea în păcat, omul încă păstrează chipul lui Dumnezeu. Știm acest lucru pentru simplul fapt că Biblia descrie omul ca fiind purtător al chipului lui Dumnezeu după cădere. În fapt, ea face acest lucru într-un moment critic.

Întreaga forță a existenței pedepsei cu moartea în creștinism a survenit întotdeauna dintr-o dedicare profundă față de sanctitatea vieții omenești, trăgându-și rădăcinile încă din Geneza 9: „Căci voi cere înapoi sângele vieților voastre; îl voi cere înapoi de la orice dobitoc; și voi cere înapoi viața omului din mâna omului, din mâna oricărui om, care este fratele lui. Dacă varsă cineva sângele omului, și sângele lui să fie vărsat de om; căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul Lui” (Geneza 9:5-6). Acest pasaj survine după relatarea potopului, în cadrul căruia Dumnezeu a distrus omenirea datorită păcătoșeniei și a răutății ei. Și totuși, el afirmă că omul a fost făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, și continuă să poarte acest chip asupra lui.

În acest pasaj, Dumnezeu face o afirmație cu implicații deosebite. Spune că dacă tu, cu bună știință, iei viața unei ființe omenești din răutate, propria ta viață va fi pusă în pericol. De ce? „Căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul Lui”. Motivația pe care Dumnezeu o aduce în favoarea pedepsei capitale este că El consideră un atac pornit din răutate la adresa vieții omenești, viață care poartă chipul Lui, ca un atac la adresa demnității Sale. Pedepsa cu moartea din Vechiul Testament, din poporul Israel, nu era un lucru opțional, pentru că evreii recunoșteau că Dumnezeu a declarat viața omului atât de sacră, încât El nu tolera distrugerea acestei vieți din răutate.

Poți vedea, așadar, că felul în care înțelegem chipul lui Dumnezeu în om și semnificația lui – felul în care înțelegem temelia sfântă a unei vieți omenești – va determina felul în care cineva gândește în legătură cu avortul, eutanasia, pedeapsa capitală și alte subiecte înrudite? Trebuie să existe consecvență. O persoană care susține dreptul la avort mi-a spus cândva ca un fetus avortat este „gunoi menajer”. Dacă așa ar sta lucrurile, n-am avea motive să ne facem griji, dar dacă avem de-a face cu ceva ce este omenesc și viu, atunci vorbim despre una dintre cele mai importante probleme etice din zilele noastre, dacă nu chiar din întreaga istorie.

De aceea, Biblia vorbește clar despre faptul că omul continuă să poarte chipul lui Dumnezeu. Dar relatarea creației omului din Geneza 1 spune că omul este

creat după „chipul” și „asemănarea” lui Dumnezeu. Înseamnă asta că există două feluri în care noi suntem asemenea lui Dumnezeu – corespunzător cu „chipul” și „asemănarea” Lui – sau doar una? Teologia clasică romano-catolică a înțeles că aceste cuvinte se referă la două lucruri diferite: *chipul* este „echipamentul” rațional, abilitatea de a gândi și de a face alegeri, care ne deosebește de animale, iar *asemănarea* este sensul în care noi suntem asemenea lui Dumnezeu. Conform lui Augustin, și apoi, într-un fel mai complex, conform lui Thomas Aquinas, acest al doilea sens vorbește despre faptul că, în creația lui, omul a primit un dar particular al neprihănirii. Dumnezeu a dat această neprihănire originală – *originalis justitia*, uneori denumită și *donum superadditum*, sau darul suplimentar – asupra lui Adam și Eva, lucru care a fost pierdut odată cu căderea lor în păcat.

Protestantismul clasic are o concepție diferită. Protestanții au susținut în mod tradițional că termenii „chipul” și „asemănarea” formează un *hendiadys* în limba ebraică, adică o figură de stil ce exprimă faptul că un lucru este definit folosind doi termeni distincți, dar cu același sens. Este așa cum a scris Pavel în Romani 1 despre mânia lui Dumnezeu, anume că ea se descoperă „din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor, care înăbușă adevărul în nelegiuirea lor” (Romani 1:18). Cei doi termeni, „necinstire” și „nelegiuire”, sunt două cuvinte

care descriu același lucru. În mod asemănător, autorul cărții Geneza se referă la o trăsătură particulară a omului: este creat după chipul lui Dumnezeu. Atunci când spunem că purtăm chipul lui Dumnezeu, sensul este că ne asemănăm Lui.

Dar cum ne asemănăm noi lui Dumnezeu? Unii reduc acest lucru la o dimensiune abstractă: putem gândi, putem alege, putem iubi, și evident că Dumnezeu poate face aceste lucruri. Dar ceea ce se întipărește în mod unic în noi ca purtători ai chipului lui Dumnezeu are de-a face cu abilitatea noastră de a oglindi sau reflecta caracterul lui Dumnezeu. Chipul pe care Dumnezeu ni l-a dat, asemănarea pe care El a pus-o pe noi, în calitate de creaturi ale Sale, este abilitatea de a manifesta ceea ce înseamnă să fii sfânt.

Capitolul 3

DUALITATEA OMULUI

În noaptea dinaintea răstignirii lui Isus, El Și-a adunat prietenii în odaia de sus pentru a celebra Paștele. În decursul conversației lor, Isus a spus ucenicilor Lui că ei Îl cunoșteau pe Dumnezeu Tatăl pentru că Îl cunoșteau pe El, adică pe Isus. Filip s-a întors către Isus și a spus: „Doamne, arată-ne pe Tatăl, și ne este de ajuns” (Ioan 14:8). Dacă a existat vreodată un moment când să putem simți îndeaproape frustrarea din cuvintele lui Isus adresate prietenilor Lui, atunci acesta se găsește în răspunsul formulat la întrebarea lui Filip: „De atâta vreme sunt cu voi, și nu M-ai cunoscut, Filipe? Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl. Cum zici tu dar: „Arată-ne pe Tatăl?”” (Ioan 14:9).

Unul dintre cele mai importante aspecte ale cristologiei Noului Testament este tema regăsită de-a lungul Evangheliilor și dezvoltată apoi de către apostolul Pavel, care arată că Isus este noul Adam, prin aceasta însemnând că El a împlinit ceea ce înseamnă a fi om perfect și purtătorul perfect al chipului lui Dumnezeu.

Isus Și-a revelat dumnezeirea dar El arată în același timp, în umanitatea Sa, ceea ce rasa omenească trebuia să fie. Hristos este o restaurare a umanității, a chipului lui Dumnezeu în cea mai deplină manifestare, atât de mult încât, chiar și în umanitatea Sa, Isus a avut dreptate când a spus că „Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl”. Afirmând acest lucru, El nu Și-a negat umanitatea, și nici nu a vorbit doar despre ea. Dar dacă umanitatea lui Isus este una perfectă și dacă El ilustrează chipul lui Dumnezeu în cel mai deplin sens, atunci acțiunea noastră de a privi la El este echivalentă cu a privi la slava Creatorului. Aceasta este ceea ce o imagine face: ea reflectă, oglindește și revelează o asemănare, o similitudine a originalului.

De la cădere încoace, noi rămânem cu o întrebare dificilă: Mai purtăm noi chipul lui Dumnezeu, și dacă da, cât de mult? Am văzut în Geneza 9 că până și omul căzut în păcat – în zilele lui Noe, pe cât de coruptă devenise rasa omenească până atunci – păstra încă chipul lui Dumnezeu în el. Răspunzând la această întrebare, protestantismul istoric a făcut o deosebire între chipul lui Dumnezeu în sens limitat și chipul lui Dumnezeu într-un sens mai larg.

A purta chipul lui Dumnezeu în sens mai larg vorbește despre faptul că, chiar și după cădere și aflându-ne în situația de oameni corupți de păcat, noi încă pas-

trăm trăsăturile omenești. Mințile noastre au fost afectate de păcat, la fel ca și trupurile. Îmbătrânim, ne îmbolnăvim și murim, iar facultățile noastre au fost slăbite datorită acestui lucru. Putem deveni dependenți de diverse lucruri și robiți de anumite patimi, chiar dacă la început am fost creați cu o libertate a voinței. Dar încă suntem ființe cu facultăți mentale și abilități, putem gândi și putem face alegeri, avem trupuri și suntem încă vii. Am rămas oameni.

În ciuda pierderii inocenței noastre originale, noi nu ne-am pierdut umanitatea, ci ceea ce s-a pierdut este ceea ce teologii denumesc *conformitas*. Adică am pierdut ascultarea și, în calitate de ființe neascultătoare, am încețoșat și murdărit oglinda care este făcută pentru a reflecta sfințenia lui Dumnezeu, așa încât acum, când animalele și restul creației privesc la noi, aceștia văd oameni al căror comportament nu mai este conform caracterului lui Dumnezeu. Aceasta, reflectarea caracterului lui Dumnezeu, este chipul lui Dumnezeu în sens mai îngust, și tocmai acest lucru s-a pierdut. Cândva mai târziu în această carte, vom examina ce sens are această pierdere de conformitate, cât de serios am fost noi afectați de căderea în păcat și cât de adâncă este corupția cauzată de păcat asupra umanității noastre.

În primul rând, trebuie să vorbim despre natura duală a lui Hristos ca Dumnezeu și om deopotrivă. Mor-

monii cred că Dumnezeu are trup fizic, pentru că ei asociază purtarea chipului Lui de către oameni doar cu trupurile fizice. Contrar acestei idei, creștinismul istoric a insistat asupra faptului că Dumnezeu nu are un trup, că El este duh. Astfel, trebuie să identificăm și să clarificăm acele aspecte care ne deosebesc ca ființe făcute după chipul lui Dumnezeu, cu calitățile Lui spirituale.

Totuși, chiar dacă aceste dimensiuni non-fizice sunt importante pentru a înțelege ce înseamnă să fii făcut după chipul lui Dumnezeu, a presupune că trupurile noastre n-au nimic de-a face cu a fi făcuți după chipul lui Dumnezeu ar fi o idee mai degrabă platonice decât biblică. Atunci când Dumnezeu ne-a creat ca oameni, El n-a creat doar niște suflete fără trup. El nu a creat niște minți, voințe sau sentimente cărora să le dea drumul liber în lume. El a creat ființe și le-a făcut cu trupuri. Dacă privim cu atenție la descrierea biblică a omului, din Geneza până în Apocalipsa, vedem că întreaga relație a răscumpărării are de-a face nu doar cu sufletul, ci și cu trupul.

În Crezul Apostolic există o clauză care este formulată în felul următor: „cred în învierea trupească”. Acest lucru nu se referă doar la învierea trupului lui Isus, chiar dacă crezul afirmă și acest lucru în altă parte. Această frază se referă la credința Bisericii că trupurile noastre vor fi înviate. Cu alte cuvinte, în însăși esența teologiei iudeo-creștine există această idee că, atunci

când Dumnezeu a creat omul, El l-a făcut suflet și trup – și când El îl răscumpără pe om, îl răscumpără suflet și trup.

De-a lungul istoriei creștinismului, curente străine de gândire au invadat Biserica și au încercat să comunice ideea că există ceva rău legat de elementul fizic, că există ceva mai prejos de demnitatea lui Dumnezeu sau străin de religia creștină dacă ar fi preocupat de bunăstarea materială a omului. Dar Isus, care a umblat pe malurile Mării Galileei și a fost aici pe pământ în trup omenesc, a fost foarte preocupat de binele oamenilor – atât de mult încât i-a hrănit pe cei înfomețați, i-a acoperit pe cei goi și le-a stăvilit setea celor însetați. El a fost preocupat în mod evident de sufletele veșnice ale oamenilor, dar și de nevoile lor trupești. Trebuie să fim atenți la aspectele fizice, trupești, de la început până la sfârșit, căci acestea sunt incluse în ceea ce înseamnă a fi o ființă creată după chipul lui Dumnezeu. Pentru ca noi să ne conformăm vocii lui Dumnezeu și să ilustrăm caracterul și sfințenia Lui, este necesar să implicăm trupurile noastre.

Există oameni care accentuează partea intelectuală sau spirituală, gândindu-se că, dacă ei se roagă sau păstrează o postură contemplativă vreme de șase ore pe zi, atunci ceea ce fac ei cu trupurile lor nu mai contează, pentru că lui Dumnezeu nu I-ar păsa decât de suflet. Dar până și o citire superficială a Noului Testament reve-

lează faptul că mare parte a Legii lui Dumnezeu se concentrează pe felul în care ne folosim de trupurile noastre. Astfel, chiar dacă Dumnezeu nu are un trup, noi reflectăm chipul Său prin a împlini faptele ascultării cu trupurile noastre și cu sufletele noastre deopotrivă. În acest sens, trupul este o parte integrantă a ce înseamnă să fim făcuți după chipul lui Dumnezeu.

Adesea, aspectul fizic suferă o depreciere severă în gândirea oamenilor religioși. Una dintre cele mai vechi erezii, care a prădat creștinismul, a apărut sub forma *maniheismului* și a diverselor forme de gândire orientală. De exemplu, Platon a dezvoltat o filozofie denumită teoria ideilor. El a crezut că cea mai înaltă treaptă a realității este una ideală, nu fizică – că ea se găsește în tărâmul ideilor sau al formelor. Aceste forme sunt obiecte universale abstracte, care stau la baza obiectelor și conceptelor cu care noi interacționăm zilnic.

Imaginează-ți două feluri diferite de scaune. Unul este simplu, cu cadru metalic și cu șezut și spătar din plastic. Celălalt este din lemn, bogat ornamentat și tapițat. Există diferențe evidente între aceste scaune, dar există și asemănări – ambele au patru picioare, de exemplu. Fiecare dintre cele două este identificat drept scaun și, în ciuda diferențelor lor, folosim același cuvânt pentru ambele. Platon spunea că acest lucru se datorează faptului că oamenii au în mințile lor o idee legată de felul cum trebuie să arate un scaun. Este posibil ca

frumosul scaun din lemn să se apropie mai mult de ideal, dar Platon a spus că, în manifestarea fizică a ideii, ceea ce el denumea *receptacul*, orice imitație este mai prejos decât idealul, căci întotdeauna va lipsi ceva oricărei reprezentări din domeniul real, material.

Pentru Platon și filozofii greci, orice lucru fizic era considerat ca fiind mai puțin valoros, mai puțin perfect și afectat de însăși ideea că este un lucru fizic. Această gândire avută o influență profundă asupra bisericii creștine timpurii. Amalgamul de filozofie estetică, platonism și gnosticism s-au alăturat creștinismului, introducând în biserică ideea că trupul, ca parte a domeniului fizic, material, este ceva rău.

Mișcarea monastică a cunoscut uneori un ascetism radical, considerându-l o mare virtute. În vremea Evului Mediu, unii pustnici purtau cămăși din păr sau alte haine aspre pentru a provoca dureri constante asupra trupurilor lor sau obișnuiau să practice auto-flagelarea. Aveau să își refuze până și necesitățile de bază ale vieții, pentru a arăta în felul acesta cât de neprihăniți erau ei. Un pericol legat de acest lucru este că el devine o mântuire concentrată pe faptele omului – noi ne mântuim singuri prin a mortifica trupul fizic. În filozofia greacă îndreptată împotriva lumii materiale, răscumpărarea este în ultimă instanță o răscumpărare din trupul fizic. Platon denumea trupul drept închisoarea sufletului, și cea mai înaltă speranță pe care omul putea să o

nutrească era dezintegrarea și distrugerea trupului, așa încât sufletul să poată fi eliberat pentru a trăi în contemplare pură, neafectat și neîmpiedicat de influențele fizice. Creștinismul însă propovăduiește răscumpărarea trupului, spunând că în cerurile noi și în pământul cel nou vom avea trupuri glorioase și vom fi chiar și atunci ființe care au trup și suflet.

Platonismul este o formă de *dualism*, propunând ideea că există două forțe egale și opuse – în acest caz, partea fizică și partea spirituală – care se află într-un conflict constant și care nu pot fi împăcate. Creștinismul nu propovăduiește acest lucru cu privire la om. Atunci când spunem că omul este trup și suflet, nu vrem să spunem că aceste două se află în competiție sau tensiune. Dimpotrivă, creștinismul propovăduiește o dualitate, care spune că omul este creat ca o unitate în armonie, compusă din două aspecte, cel fizic și cel non-fizic. Există dualitate, dar nu dualism.

O eroare foarte veche și-a făcut loc din nou în generațiile recente, chiar și printre creștinii evangheliști, denumită gândirea *trihotomică*. Ea susține că omul este compus din trei lucruri distincte: trup, suflet și duh. Una dintre modalitățile prin care această gândire și-a făcut din nou loc în creștinism au fost scrierile lui Watchman Nee, un lider de biserică din China, care a integrat gândirea orientală în creștinism. Trihotomia a fost condamnată de către biserică încă din secolul al IV-lea. Ideea ei

fundamentală este că, întrucât trupul și sufletul sunt într-un conflict ireconciliabil, singura modalitate prin care ele pot fi aduse împreună este printr-o a treia parte, un mediator, anume duhul.

Justificarea biblică a acestei gândiri de pretinsă a se găsi în epistolele lui Pavel către Tesaloniceni, unde el scrie: „Dumnezeul păcii să vă sfințească El însuși pe deplin; și duhul vostru, sufletul vostru și trupul vostru, să fie păzite întregi, fără prihană la venirea Domnului nostru Isus Hristos” (1 Tesaloniceni 5:23). Totuși, în alte circumstanțe, Pavel vorbește despre inimă, minte, suflet și măruntaie. Aceștia sunt pur și simplu niște termeni care descriu diferite aspecte ale esenței nemateriale. Interpretând în mod greșit aceste pasaje, trihotomia conduce la o distorsionare a răscumpărării, sugerând că Dumnezeu ar trebui să îl răscumpere pe om pas cu pas: mai întâi duhul, apoi sufletul, după care trupul.

Din punct de vedere teologic, noi recunoaștem că Duhul Sfânt poate deosebi între suflet, duh, minte și conștiință, dar pentru a simplifica acest lucru, Biserica a afirmat dintotdeauna că există o dimensiune materială a vieților noastre și o dimensiune imaterială. Termenul folosit de Biblie pentru această existență non-fizică este *suflet*, lucru care include mintea, voința, inima și alte aspecte.

Capitolul 4

REALITATEA PĂCATULUI NOSTRU

Un cuvânt care cristalizează esența credinței creștine este termenul *har*. Unul dintre marile motto-uri ale reformei protestante a fost expresia din limba latină *sola gratia* – adică *doar prin har*. Această expresie nu a fost inventată de către reformatorii din secolul al 16-lea. Rădăcinile ei se găsesc în teologia lui Augustin de Hippo, care a folosit-o pentru a atrage atenția asupra conceptului central al creștinismului, anume că răscumpărarea noastră este făcută doar prin har, că singura cale prin care o ființă omenească poate vreodată să se găsească în starea de om împăcat cu Dumnezeu este prin har. Acest concept este atât de central învățăturii Scripturii, încât chiar și simpla menționare a lui pare că este ca o insultă la adresa inteligenței oamenilor. Totuși, dacă există vreă dimensiune a teologiei creștine care a devenit obscură în decursul ultimelor câteva generații de oameni, aceasta este harul.

Cele două lucruri pe care orice om trebuie în mod absolut să ajungă să le înțeleagă sunt sfințenia lui

Dumnezeu și păcătoșenia omului. Aceste subiecte sunt unele dificil de confruntat de către oameni. Și ele merg mână în mână: dacă înțelegem cine este Dumnezeu și surprindem în crâmpeli al măreției, purității și sfințeniei Sale, atunci imediat suntem conștienți de profunzimea corupției noastre morale. Atunci când acest lucru se petrece, noi alergăm la har – pentru că recunoaștem că nu există nicio altă cale prin care să putem sta înaintea lui Dumnezeu în afara harului.

Profetul Habacuc era necăjit în decursul unei perioade ale istoriei evreiești pentru că el vedea cum vrăjmașii poporului lui Dumnezeu triumfau, cum cei răi prosperau și cei neprihăniți sufereau. De aceea, el a deplâns situația în felul următor: „Doamne, nu ești Tu din veșnicie, Dumnezeul meu, Sfântul meu? Nu vom muri! Doamne, Tu ai ridicat pe poporul acesta ca să-Ți împlinești judecățile Tale; Tu, Stânca mea, l-ai ridicat ca să dai prin el pedepsele Tale!” (Habacuc 1:12). El a continuat apoi afirmând sfințenia lui Dumnezeu și faptul că El nu poate tolera răul: „Ochii Tăi sunt așa de curați că nu pot să vadă răul, și nu poți să privești nelegiuirea!” (Habacuc 1:13a).

Acest lucru nu poate fi decât caracteristic stării omului. Noi putem tolera ceea ce este rău. În fapt, dacă nu tolerăm răul, nu ne mai putem tolera nici măcar unul pe celălalt și nici pe noi înșine. Ca să pot trăi împăcat cu mine însumi în calitate de păcătos, a trebuit să tolerez

la propria persoană lucruri care sunt rele. Dacă ochii mei ar fi fost prea sfinți pentru a privi nelegiuirea, ar fi trebuit să îmi închid ochii oridecâteori aș fi fost alături de altcineva, și chiar acele persoane ar fi trebuit să vadă în mine un om care a murdărit chipul lui Dumnezeu.

Habacuc a întreat-o apoi: „Cum ai putea privi Tu pe cei mișei, și să taci, când cel rău mănâncă pe cel mai neprihănit decât el?” (Habacuc 1:13b). El nu putea să își imagineze cum Dumnezeu ar putea să îndure și să fie răbdător cu răul provocat de oameni. Totuși, noi nu putem tolera ideea unui Dumnezeu care este înverșunat împotriva răutății omului, căci devenim antagoniști față de ideea unui Dumnezeu care este atât de sfânt încât ar putea să întoarcă privirea și să-și întoarcă spatele către lucrurile care sunt păcătoase. Aceasta este dilema pe care Scriptura ne-o prezintă: avem un Dumnezeu sfânt al Cărui chip îl purtăm și a Cărui asemănare este responsabilitatea noastră fundamentală să o reflectăm în calitate de ființe omenești, și totuși noi nu suntem sfinți.

Am discutat cândva despre sfințenia lui Dumnezeu cu un grup de păstori la o conferință pe teme teologice. Unul dintre păstori mi-a spus că a apreciat învățătura pe care am dat-o legată de sfințenia lui Dumnezeu, dar și-a exprimat dezacordul cu ceea ce am spus în privința suveranității lui Dumnezeu. Am răspuns că, chiar dacă în calitate de creștini ar trebui să ne străduim să

trăim împreună în pace și să nu căutăm certuri sau dezbinări, eu și acea persoană nu puteam să avem amândoi dreptate în privința felului cum suveranitatea lui Dumnezeu lucrează. Mai mult, oricare dintre noi greșește, de fapt păcătuiește împotriva lui Dumnezeu prin acea eroare.

Atunci când păcătuim, noi dorim să descriem activitatea noastră păcătoasă în termenii unei greșeli, ca și cum acel lucru ar trebui să îndulcească sau să minimizeze vinovăția implicată de acel păcat. Noi nu credem că este greșit ca un copil să adune 2 cu 2 și să îi dea 5. Știm că răspunsul este greșit, dar nu-l pedepsim pe copil și nu-i spunem, „ești rău, pentru că rezultatul adunării ți-a dat 5, în loc de 4”. Noi credem că greșelile sunt parte din condiția omului. Dar, așa cum i-am spus aceluia păstor, dacă unul dintre noi este greșit, acest lucru se datorează faptului că acela care este greșit a ajuns să abordeze Scripturile așteptându-se ca acestea să fie de acord cu ideea lui preconcepută, în loc să își dorească să își alinieze gândirea la afirmațiile Bibliei. Noi avem tendința să acționăm în funcție de prejudecăți, și astfel distorsionăm însăși Cuvântul lui Dumnezeu pentru a scăpa de judecata care este afirmată de el.

Dar a greși este omenește, ceea ce este astăzi considerat echivalent afirmației „e acceptabil”. Noi am ajuns atât de obișnuiți cu corupția și decăderea noastră

morală, încât sensibilitățile noastre morale pot fi ofensate atunci când vedem pe cineva implicat într-o activitate infracțională grosolană, precum uciderile în masă, în timp ce neascultarea noastră normală, zilnică, față de Dumnezeu, nu ne mai deranjează. Noi credem că acestea nu mai sunt atât de importante, pentru că „a greși este omenește, și a ierta este divin”.

Acest aforism sugerează că a păcătuți este un lucru natural și astfel acceptabil pentru ființele omenești. De asemenea, în această expresie este implicat faptul că stă în însăși natura lui Dumnezeu să ierte. Dacă El nu iartă, atunci ceva trebuie să fie greșit cu însăși dumnezeirea Lui. Dar acest lucru este fals, căci nu este necesar și ține de esența Dumnezeirii să ierte. Iertarea este un har, adică o favoare nemeritată. Noi suntem atât de obișnuiți cu păcatul, încât îl săvârșim în mod constant. Nici nu putem defini o ființă omenească fără a atribui imediat trăsătura de ființă căzută în păcat, și, de aceea, nu putem să ne păstrăm viața decât ca urmare a harului.

Dar cum trebuie să înțelegem păcatul? Este el o trăsătură accidentală, sau una esențială naturii noastre omenești? Termenul *accidental* referă la acele proprietăți ale unui obiect care nu sunt parte din esența lui. Ele pot exista sau nu fără a schimba ceea ce este acel obiect cu adevărat. De exemplu, mustața este o proprietate accidentală. Dacă un bărbat și-o bărbierește, el nu încetează să fie bărbat.

Pe de altă parte, proprietățile esențiale sunt acelea care formează esența unui lucru. Dacă îndeparțezi acea proprietate, obiectul încetează să mai fie acel lucru. Păcatul nu este o proprietate esențială omului, decât dacă cineva crede că Dumnezeu a făcut omul păcătos de la bun început. Dacă păcatul este un lucru esențial pentru om, atunci asta ar însemna că Isus însuși ar fi fost păcătos, sau n-ar mai fi fost om. Așadar, păcatul nu este o trăsătură care să țină de esența omului. Adam nu a avut niciun păcat atunci când a fost creat, și totuși el era om. Isus n-a avut păcat, și totuși El a fost om. Atunci când vor ajunge în cer, credincioșii nu vor mai avea niciun păcat asupra lor, și totuși ei vor rămâne oameni.

Păcatul nu este o trăsătură care să țină de esența omului, dar nici nu este un lucru tangențial sau un lucru superficial în legătură cu umanitatea noastră. Dimpotrivă, portretul pe care ni-l oferă Scriptura cu privire la om, în starea lui păcătoasă, este că el este infectat complet și profund de păcat, în întreaga sa persoană. Cu alte cuvinte, păcatul nu este un fel de imperfecțiune exterioară, ci ceva care ajunge în însăși esența ființei noastre.

Se poate să fi auzit de termenul *depravare totală*. Este unul dintre termenii cei mai greșit înțeleși în teologie. Aș prefera expresia *corupție radicală*. Asta nu înseamnă că fiecare ființă omenească este pe cât de rea ar putea ea să fie. Dar corupția radicală are sensul că natura păcătoasă merge la *radix*, la rădăcina sau centrul

experienței omenești. Isus a spus: „nu este niciun pom bun, care să facă roadă rea, și niciun pom rău care să facă roadă bună” (Luca 6:43). Tendința omului este de a minimiza această stare păcătoasă pe cât de mult este posibil.

Una dintre teoriile legate de păcat care mi-a fost predată în seminarul teologic este că păcatul poate fi definit ca având limite. A fi finit înseamnă că suntem creaturi, că există o limită a puterilor și a ființelor noastre. Dumnezeu este infinit, ceea ce înseamnă că El este veșnic în timp, nelimitat în spațiu și atotputernic. Dar finitudinea este o trăsătură a oricărui lucru creat, pentru că orice lucru creat este mai slab decât creatorul lui. Creatorul există prin propria putere, dar oamenii nu pot exista prin puterea lor. Ei sunt dependenți, derivați, fragili și expuși circumstanțelor. Conform acestei teorii a păcatului, care este înrădăcinată în filozofia liberală din secolul al XIX-lea și în teologia existențială din secolul XX, răul este privit ca fiind o componentă necesară a finitudinii: noi păcătuim pentru că suntem finiți.

Filozoful Gottfried Wilhelm Leibniz a emis o teologie foarte intrigantă, care constă dintr-o încercare rațională de a justifica sau exonera pe Dumnezeu în lumina prezenței răului din lume. El a spus că există trei feluri de rău în lume: rău moral, rău fizic și rău metafizic. Răul moral este ceea ce noi denumim păcat. Răul fizic include bolile sau calamitățile cauzate de eveni-

mente naturale – ceea ce noi numim „actele providenței”. Răul metafizic, spunea Leibniz, constă din faptul că a fi finit înseamnă să fii imperfect metafizic, pentru că doar lucrurile care sunt infinite pot fi perfecte metafizic. Orice lucru care este creat este, prin natura lui, finit. Acest autor a mai susținut și faptul că răul moral decurge din răul fizic sau din răul metafizic – așa că lucrurile care sunt greșite în lume sunt consecința simplului fapt că lumea este finită.

Leibniz a spus că sigura modalitate în care Dumnezeu poate să îi creeze pe oameni este aceea de a-i crea finiți. Singurul fel de lume pe care Dumnezeu ar putea să-l creeze vreodată este o lume finită, pentru că nici măcar Dumnezeu n-ar putea să creeze ceva infinit. Orice lucru creat trebuie să fie, prin definiție, finit, dependent și derivat. Astfel, concluziona Leibniz, singura modalitate în care Dumnezeu ar putea să creeze omenirea și lumea ar fi să creeze aceste lucruri finite. Dumnezeu a făcut tot ce a putut, prin urmare aceasta este cea mai bună variantă de lume posibilă.

Cea mai mare problemă legată de finitudine ca explicație a căderii și păcătoșeniei omului este că ea plasează vinovăția pentru păcatul omului în ultimă instanță asupra lui Dumnezeu și absolvă omenirea de orice fel de responsabilitate. Avem de-a face cu o dezvinovățire morală, prin care pot să afirm că nu diavolul

m-a împins să fac un rău, ci, mai rău decât atât, că Creatorul m-a făcut astfel, pentru că El m-a creat finit. A greși este omenește și, întrucât sunt doar un om, Dumnezeu este obligat să mă ierte.

Noi suntem ființe căzute, suntem finiți, și facem tot ce putem pentru a distruge orice autenticitate ar mai putea fi atașată existenței noastre. Unii oameni au tulburări psihologice și dezechilibre chimice care ar putea să slujească drept circumstanțe atenuante pentru comportamentul lor – dar esența problemei este că noi, chiar dacă suntem făcuți după chipul lui Dumnezeu, încălcăm Legea Lui. Dumnezeu nu ne va judeca niciodată pentru că suntem finiți, ci El ne va judeca în mod direct pentru că suntem neascultători.

Capitolul 5

PROFUNZIMEA PĂCATULUI NOSTRU

O prietenă mi-a relatat cândva o conversație pe care o avusese cu fiul ei în vârstă de șase ani. Ea îl întrebase: „Crezi că după ce vei crește, după ce îți vei trăi viața și vei muri, vei ajunge să mergi în Rai?” Băiatul părea destul de sigur pe el că va merge în Rai, dar mama i-a testat cumva siguranța: „Să presupunem că ai sta înaintea lui Dumnezeu, te-ar privi în ochi și te-ar întreba, „De ce ar trebui să te las în Raiul Meu?”, ce I-ai spune?” Băiatul s-a gândit pentru un moment, apoi a răspuns, „Dacă Dumnezeu m-ar întreba asta, i-aș răspunde, „pentru că am încercat din greu să fiu bun””. Apoi o privire ciudată și-a făcut loc pe fața lui, și a murmurat, „Ei bine, chiar atât de bun”.

Acesta era percepția unui băiețel de doar șase ani. Majoritatea dintre noi nutrim credința că tot ceea ce trebuie să facem pentru a fi primiți de Dumnezeu în ziua judecății este să fi încercat, să ne fi dat toate silințele și să fi fost în esență buni. Dar până și un copil în vârstă de șase ani, cu o înțelegere limitată asupra perfecțiunii

lui Dumnezeu și cu o vedere imatură cu privire la starea sa de om căzut în păcat, a trebuit să se gândească de doar două ori pentru a conștientiza că bunătatea lui nu era suficientă. Aceasta nu este nici măcar o chestiune de a fi parțial buni, pentru că noi suntem departe până și de acel standard. Totuși, cea mai mare și mai frecventă eroare pe care ființele omenești o fac este să presupună că vor fi acceptate de către un Dumnezeu sfânt pe baza performanțelor lor.

Cum speri să te prezinți înaintea lui Dumnezeu? Aceasta ne îndreaptă atenția către problema căderii noastre în păcat. Orice persoană recunoaște că nu este perfect. Sunt foarte puțini oamenii care vor spune, „Nu sunt un păcătos”, dar extrem de rar ai găsi chiar și o persoană din zece mii care să aibă o înțelegere foarte clară a ce înseamnă această afirmație.

Biblia ne învață că problema căderii omului nu este o chestiune superficială în viețile noastre. Căderea afectează profund ființa omului. Felul în care înțelegem această stare a omului are de-a face cu problema „păcatului original”. Aproape orice biserică are formulată o doctrină a păcatului original, chiar dacă felul în care această doctrină este înțeleasă variază foarte mult de la un grup religios la altul și de la un teolog la altul. Cu toate acestea, există un lucru comun: dacă vrem să fim niște persoane studioase ale Scripturii, trebuie să ne dezvoltăm din Scriptură conceptul păcatului original.

Astăzi, ni se spune că omul este în esența lui bun, că avem imperfecțiuni și stricăciuni, dar dincolo de toate problemele superficiale, orice persoană este neprihănită. Biblia pur și simplu nu ne învață că omul este în esența lui bun. În Epistola lui către Romani, Pavel scria: „Nu este nici un om neprihănit, niciunul măcar” (Romani 3:10). Această idee este complet contrară oricărui lucru pe care vrea să ni-l transmită cultura noastră. Poate că unii ar spune că tot ceea ce Pavel voia să ne învețe este că nimeni nu e perfect. Dar Pavel continuă spunând: „Nu este nici unul care să aibă pricepere” (Romani 3:11a). Structura frazei lui Pavel constă dintr-o progresie logică, eliptică, țintind către o descriere cuprinzătoare a stării omului: „Niciunul nu este neprihănit” și „niciunul nu are pricepere”. Parte din motivul pentru care nimeni nu atinge vreodată standardul neprihănirii pe care Dumnezeu o cere este că nimeni nu înțelege care este acel standard. Noi suntem orbiți cu privire la ceea ce este bine și ce este rău.

Pavel scria că motivul pentru care noi nu cunoaștem ce este bine și ce este rău este că nu înțelegem cine este Dumnezeu. El scria „Nu este nici unul care să caute cu tot dinadinsul pe Dumnezeu” (Romani 3:11b). Nicio persoană firească, lipsită de nașterea din nou, nu-L caută pe Dumnezeu. Oamenii sunt într-o căutare disperată după pacea minții, după fuga de vinovăție, sens și valoare în viețile lor. În tot acest timp, ei aleargă cât de

departe pot de Dumnezeu. Nu Dumnezeu este Cel care se ascunde, și nu se pune problema că El nu poate fi găsit. Dar chestiunea este că nu ține de natura noastră păcătoasă să Îl căutăm pe Dumnezeu – ci natura noastră decăzută ne dictează să fugim de El.

Pavel continuă: „Toți s-au abătut, și au ajuns niște netrebnici. Nu este niciunul care să facă binele, niciunul măcar” (Romani 3:12). Noi avem tendința de a vedea cuvântul „bine” ca fiind relativ, cu sensul că ceva este considerat bun sau rău în funcție de un standard anume. Dar uneori noi nu suntem de acord cu privire la acel standard, așa încât ajungem la evaluări diferite. Dar, conform standardului perfect al bunătății lui Dumnezeu, nimeni nu face binele.

Cândva, un om a venit la Isus și L-a întrebat: „Bunule Învățător, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?” (Marcu 10:17). Isus a înțeles că omul acela n-avea nicio idee cui se adresa, așa că a replicat: „Pentru ce Mă numești bun?” i-a zis Isus. „Nimeni nu este bun decât Unul singur: Dumnezeu. Cunoști poruncile: „Să nu preacurvești; să nu ucizi; să nu furi; să nu faci o mărturisire mincinoasă; să nu înșeli; să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta.” (Marcu 10:18-19). Omul acela a răspuns atunci: „Învățătorule, toate aceste lucruri le-am păzit cu grijă din tinerețea mea” (Marcu 10:20). Dar dacă trăiești pe baza Celor 10 Porunci, vei pieri fiind judecat de standardul Celor 10 Porunci, căci „toți cei ce au păcătuit

având lege, vor fi judecați după lege” (Romani 2:12). Eu nu spun că ar trebui să ignori Cele 10 Porunci, dar Pavel a scris că „nimeni nu va fi socotit neprihănit înaintea Lui, prin faptele Legii” (Romani 3:20).

Tocmai această idee a fost susținută de către acel tânăr, anume că el ar fi putut să se considere neprihănit prin intermediul faptelor lui, căci el a spus: „toate aceste lucruri le-am păzit cu grijă din tinerețea mea” (Marcu 10:20). Răspunsul lui a trădat o ignoranță profundă. Isus ar fi putut să-i spună, „nu ai înțeles ce anume cere Legea lui Dumnezeu. Fie ai o vedere foarte simplistă asupra ceea ce este cerut în Lege, fie ai o apreciere exagerată asupra performanțelor tale”. Dar Hristos i-a răspuns: „Îți lipsește un lucru; du-te de vinde tot ce ai, dă la săraci” (Marcu 10:21). Iar Biblia spune că omul acela a plecat întristat, pentru că avea multe averi. Dar să ne amintim că acest om era acela care tocmai spusese că păzise toată Legea lui Dumnezeu. În fapt, Isus îi spusese, „Ai păzit Cele 10 Porunci? Să începem cu prima poruncă: „Să nu ai alți dumnezei în afară de Mine”. Așadar, du-te și vinde tot ceea ce ai.” Tânărul nu fusese în stare să păzească nici măcar prima poruncă, iar Isus nici n-a mai apucat să ajungă la „Să nu ucizi” sau „Să nu furi”.

Evident, tânărul bogat nu fusese prezent la Predica de pe Munte, când Isus explicase că, atunci când Legea spune „să nu ucizi”, ea conține în același timp o

interdicție împotriva mâniei nejustificate față de aproapele tău (Matei 5:21-22). Dumnezeu te va judeca dacă îi urăști pe alții, dacă îi bârfești pe alții, dacă îi batjocorești sau chiar dacă te porți cu ei lipsit de bunătate. Toate acestea sunt cuprinse în porunca împotriva uciderii. În mod asemănător, interdicția legată de adulter include orice lucru care este cuprins în complexul curviei (v. 27-28). Isus a spus că cea mai mare poruncă este „Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău.” (Matei 22:37). Nu există vreo persoană din întreaga lume care să fi păzit această mare poruncă chiar și pentru cinci minute. Niciun om nu și-a dedicat în totalitate inima lui Dumnezeu.

Cineva ar putea să spună, „eu mă sacrific, dau bani săracilor, fac toate lucrurile bune”. Dar pentru ca o faptă să fie bună înaintea lui Dumnezeu, ea nu trebuie doar să se conformeze extern Legii lui Dumnezeu, ci trebuie să decurgă și dintr-o inimă care Îl iubește complet pe Dumnezeu. Dacă o faptă pe care o fac are în ea cea mai mică măsură de egoism, mândrie, aroganță sau orice altceva care pătează acea faptă, ea nu este bună înaintea lui Dumnezeu. Întrucât păcatul atinge orice lucru, Pavel n-a exagerat deloc atunci când a spus: „nu este niciunul neprihănit”. Există oameni care cred că ei au suficientă bunătate pentru a satisface prin meritele lor cerințele lui Dumnezeu – dar ei nu dețin o bunătate care să satisfacă cerințele pe care Dumnezeu le-a lăsat.

Apostolul a scris: „Gâtlejul lor este un mormânt deschis; se slujesc de limbile lor ca să înșele; sub buze au venin de aspidă; gura le este plină de blestem și de amărăciune; au picioarele grabnice să verse sânge; prăpădul și pustiirea sunt pe drumul lor; nu cunosc calea păcii; frica de Dumnezeu nu este înaintea ochilor lor” (Romani 3:13-18). Te temi de Dumnezeu? Ai în tine un sentiment al reverenței și al cinstei față de Dumnezeu?

Dumnezeu te-a creat, și te-a creat după chipul Său. Făcând asta, El ți-a dat o capacitate și o nevoie după reverența față de Creatorul tău. Tu știi că Dumnezeu este vrednic de onoare din partea ta, de reverență și adorare – și aceasta se transferă în responsabilitatea ta morală de a face toate lucrurile spre cinstea Lui. Dar noi toți am fost atât de neascultători și pentru atât timp, încât am ajuns chiar să nu ne mai temem de Dumnezeu. Pavel a continuat spunând că păcătoșenia noastră nu constă doar din a rata ținta standardului sfințeniei lui Dumnezeu, sau că ne-am înstrăinat de Dumnezeu, ci că suntem de fapt vrăjmași ai lui Dumnezeu în starea noastră firească (Romani 5:10).

Atunci când vorbim despre păcatul original, nu vrem să spunem că este vorba doar despre păcatul pe care Adam și Eva l-au comis, ci ne referim la rezultatul aceluia prim păcat. Păcatul original se referă la starea noastră păcătoasă. Cu alte cuvinte, noi păcătuim pentru

că suntem păcătoși, nu suntem păcătoși pentru că păcătui. De la căderea omului în păcat, natura ființelor omenești este aceea de a fi înclinate și atrase către păcătoșenie. David scria: „Iată că sunt născut în nelegiuire, și în păcat m-a zămislit mama mea” (Psalmii 51:5). Nu doar că noi căpătăm viața în pântecele mamei noastre, ci primim tocmai de acolo o viață coruptă. Chiar din clipa când suntem concepuți, noi participăm deja la căderea condiției spirituale omenești. Astfel, suntem născuți cu o dispoziție și o înclinație către păcat. Iată ce înseamnă păcatul original.

Capitolul 6

ARIA DE CUPRINDERE A PĂCATULUI NOSTRU

În autobiografia sa, intitulată *Mărturisiri*, sfântul Augustin se ruga într-un fel care a rămas celebru: „O, Doamne, Tu n-ai creat pentru Tine, iar inimile noastre sunt neobosite atâta vreme cât nu-și găsesc odihna în Tine”. Există o altă rugăciune a lui Augustin care a provocat una dintre cele mai serioase controverse din istoria teologiei: „Doamne, poruncește ceea ce dorești și dăruiește ceea ce poruncești”. De ce i-ar fi cerut Augustin lui Dumnezeu să ne dea ceea ce de fapt Dumnezeu poruncește de la noi? El se lupta cu seriozitatea stării noastre căzute în păcat. Dumnezeu poruncește perfecțiunea, și totuși noi ne naștem într-o stare de corupție morală în care este imposibil ca, în puterea și abilitățile noastre, să facem ceea ce Dumnezeu ne poruncește. Singura cale prin care am putea fi ascultători de poruncile lui Dumnezeu este ca El să ne ajute în procesul acesta, dându-ne har și făcându-ne capabili să împlinim ceea ce El ne cheamă să facem.

A existat un călugăr, pe nume Pelagius, care s-a arătat foarte deranjat de această rugăciune, iar răspunsul

lui a dat naștere unei controverse teologice majore. În primul rând, el a spus că Dumnezeu nu poruncește nicio dată imposibilul. Dacă Dumnezeu poruncește perfecțiunea, asta ar însemna ca noi să avem abilitatea de a o atinge și de a trăi în neprihănire perfectă. Indiferent ce anume ar fi adus căderea în păcat asupra omenirii, spunea Pelagius, ea totuși nu a îndepărtat de la om abilitatea de a atinge perfecțiunea.

Dumnezeu poruncește credința în Hristos. El nu îi invită pe oameni să vină la Hristos, ci le poruncește acest lucru. Este datoria morală a ființei omenești să se supună domniei lui Hristos și să Îl primească pe Hristos cu credință. În odaia de sus, când Isus a promis că va trimite Duhul Sfânt, a spus că Duhul va convinge lumea de neprihănire și de păcat, de faptul că a crezut sau nu în Acela pe care Dumnezeu L-a trimis. Totuși, Isus a adăugat și cuvintele următoare: „nimeni nu poate veni la Mine, dacă nu-l atrage Tatăl” (Ioan 6:44). Pelagius a luat în considerare aceste pasaje și a spus că, dacă Dumnezeu poruncește oamenilor să vină la Hristos, atunci orice ființă omenească trebuie să aibă abilitatea de a răspunde Evangheliei, astfel Dumnezeu n-ar pune acea obligație înaintea creaturilor Sale. Controversa s-a redus astfel la următoarea întrebare: Cât de mult a influențat sau a afectat căderea omului în păcat abilitatea acestuia de a face alegeri? Cu alte cuvinte, mai are omul o voință liberă?

În Biblie nu vei găsi expresia voință liberă sau liber arbitru. Unii oameni susțin că, chiar dacă aceste cuvinte nu se găsesc acolo, putem cu siguranță să identificăm acest concept. Și așa și este – în sensul în care Biblia vorbește mult despre responsabilitatea pe care o avem de a face alegeri. Dar ideea subliniată în Scriptură, în lumina păcatului original, se concentrează pe robia omului – pe faptul că omul este robit de dorințele sale rele. Nu vorbim despre faptul că omul este slujitor tiraniei lui Dumnezeu, ci despre faptul că omul se află în robie față de sine și față de predispozițiile sale păcătoase. Augustin ar fi răspuns că, da, ai o voință liberă, dar acea voință și alegerile pe care le faci folosindu-te de ea sunt profund influențate de cine și ce ești tu. Noi suntem ființe care au ajuns profund decăzute și pe care Biblia le descrie ca aflate în robie față de înclinațiile noastre păcătoase. Augustin a făcut o precizare în această controversă, spunând că omul are voință liberă, sau *liberum arbitrium*, dar, deoarece el este căzut în păcat, nu mai are *libertas*, sau libertatea – eliberarea morală de dependența de păcat. El a spus că cei care sunt căzuți în păcat sunt dependenți de păcat.

Biblia spune că dorințele inimii omului sunt rele în continuu (Geneza 6:5). Augustin a explicat conceptul biblic că libertatea înseamnă abilitatea de a alege ceea ce dorești, în timp ce a avea voință liberă înseamnă să ai puterea să faci alegeri conform cu ceea ce dorești, mai

degrabă decât conform cu ceea ce ți se impune de către cineva. Acest lucru introduce un nou concept, denumit *determinism*, care spune că toate alegerile mele sunt predeterminate de ceva din afara mea, așa încât nu am o libertate reală de alegere în această chestiune. În opoziție față de determinism este conceptul *auto-determinării*. Auto-determinarea are sensul că alegerile cuiva sunt determinate de propriile mele dorințe. Libertatea nu înseamnă să acționezi fără un motiv, sau să existe efect fără cauză. De fiecare dată când aleg ceva, există un motiv pentru care fac acea alegere. Nicio alegere nu este lipsită de motivația care să o determine. Astfel, a fi liber înseamnă să ai abilitatea de a alege ceea ce dorești, sau înseamnă ca alegerile pe care le faci să fie determinate de dorințele tale.

Nu doar că o persoană liberă poate să aleagă conform cu dorințele ei, dar pentru a fi liberă, ea trebuie să aleagă conform cu cea mai profundă dorință pe care o are la acel moment. Noi alegem întotdeauna conform cu cea mai puternică înclinație sau cea mai puternică dorință pe care o avem. Nu putem să facem o alegere împotriva celor mai puternice dorințe. Dacă cineva ar avea de-a face cu o ispită teribilă de a face ceva ce dorește cu disperare să facă, și care este împotriva Legii lui Dumnezeu, dar în ultima clipă are curajul moral să spună nu, acest lucru s-a petrecut pentru că, în final, dorința acelei persoane de a asculta de Dumnezeu a fost mai puternică

decât atracția ispitei. Noi acționăm întotdeauna conform cu cea mai puternică înclinație pe care o avem la acel moment. Acesta este esența libertății de alegere. Aceasta este libertatea: abilitatea de a alege conform cu ceea ce dorești.

Iată de ce Augustin putea să spună că omul are o voință liberă, dar că el nu are libertate. Pot fi cele două afirmații adevărate? El a spus că omul, în starea lui de ființă căzută în păcat, rămâne cu abilitatea de a alege ceea ce dorește, dar în inima lui nu există nicio dorință după Dumnezeu sau după lucrurile lui Dumnezeu. Dacă omul este lăsat la latitudinea sa, dorințele din inima lui sunt continuu rele. Inima și sufletul lui sunt moarte față de lucrurile lui Dumnezeu. Aceasta este starea noastră naturală firească. Biblia spune că suntem morți față de lucrurile lui Dumnezeu, în starea noastră de oameni căzuți în păcat, pentru că păcătoșenia noastră morală face ca sufletul să fie mort față de acestea. Eu am încă libertatea de a alege ceea ce doresc, dar dacă n-am nicio dorință după Hristos, Îl voi alege oare vreodată?

Așadar, de ce o persoană crede în Hristos, în timp ce alta nu? Pelagius ar fi spus că acest lucru se datorează faptul că omul are opțiuni: să Îl primească pe Hristos sau să Îl respingă, să asculte de Dumnezeu sau nu. Conform lui Pelagius, stă în puterea ființei omenești de a asculta de Dumnezeu în orice moment, fără vreun ajutor din partea harului lui Dumnezeu. Dar Augustin ar fi

spus că omul este mort în păcatele sale. El n-are nicio dorință după Hristos, și singura modalitate în care el ar putea să-L aleagă vreodată pe Hristos ar fi ca Dumnezeu să înmoaie inima lui împotrivoare și împietrită, și să pună în el o dorință după Hristos.

Pelagius a pretins că păcatul lui Adam doar l-a rănit pe acesta, dar că n-a existat nimic care să treacă de la Adam la urmașii lui. Păcatul lui Adam a fost doar un exemplu rău. Prin contrast, Augustin a susținut că păcatul lui Adam l-a afectat nu doar pe acesta, ci și întreaga rasă omenească. Pelagius a spus că unii sunt mântuiți prin ținerea Legii, fără Evanghelie, că ei trăiesc vieți care sunt suficient de bune pentru a merge în Rai prin meritele lor. Augustin a răspuns, „prin faptele Legii, nimeni nu va fi socotit neprihănit”. Nimeni nu poate să fie mântuit prin meritele sau faptele omului.

Aproape orice tradiție bisericească conține o anume doctrină privitoare la păcatul original, și aceasta pentru că Biblia arată clar că oamenii se nasc într-o stare de decădere și corupție morală. Jonathan Edwards a speculat chiar, în eseul său pe tema păcatului original, afirmând că dacă Biblia n-ar fi spus vreodată nici măcar un cuvânt legat de păcatul original, acesta este o trăsătură atât de evidentă a ființelor omenești, încât rațiunea însăși ar trebui să ajungă la concluzia că acesta există, pentru a putea explica universalitatea păcatului. De ce stau lucrurile așa? Filozoful Jean-Jacques Rousseau spunea că

omul se naște inocent, dar prin expunerea lui la această lume, el ajunge să fie rob, sclav păcatului – este corupt de către civilizația omenească. Dimensiunea coruptoare a civilizației ține de celelalte ființe omenești. Dar cum poate o civilizație să devină coruptă, dacă indivizii care o alcătuiesc nu sunt la rândul lor corupți? Edwards spunea că, dacă omul se naște neutru în ceea ce privește răul și binele, te-ai aștepta ca măcar jumătate dintre oamenii din lume să nu păcătuiască niciodată. Dar cum explicăm faptul că toți oamenii sunt păcătoși? Noi încălcăm până și propriile noastre standarde de etică. Edwards spunea că orice ființă omenească se naște cu o predispoziție către răutate.

Pelagius a continuat să spună că nu doar că omul se poate împotrivi păcatului, ci el se poate împotrivi acestuia chiar cu ușurință și, chiar dacă a recunoscut că harul lui Dumnezeu facilitează bunătatea – harul nu este necesar pentru a ajunge la această bunătate. El a înțeles harul în primul rând în termenii învățării: toți oamenii au nevoie, ca să ajungă neprihăniți, să fie învățați care este diferența între bine și rău. Totuși, realitatea este că nu este suficient să-i înveți pe copii care este diferența între bine și rău, așa cum părinții știu bine, pentru că încă avem de tratat și de corectat constant înclinația inimii și a sufletului de a face rău. Dumnezeu creează o ființă, întipărește chipul Său și asemănarea Sa în acea ființă, și îi dă acelei persoane stăpânirea peste

întreg pământul – pentru ca apoi, zi după zi, acea persoană să trăiască o viață de înstrăinare și neascultare de Dumnezeu.

Aceștia suntem noi în starea noastră naturală. Te îngrijorează asta? Prăpastia dintre neprihănirea lui Dumnezeu și lipsa de neprihănire a celor care poartă chipul Său este o problemă serioasă. Dumnezeu ne poruncește să fim perfecți, iar noi nu suntem perfecți. Ce facem cu această problemă?

Iată două opțiuni. Poți să refuzi realitatea că ești imperfect, și atunci nu ai de ce să te preocupi cu privire la acest lucru. Poți să refuzi această idee justificându-ți păcatul sau minimizându-l.

Un alt lucru pe care îl poți face este să minimizezi sfințenia lui Dumnezeu, să presupui că El nu este perfect. Dacă El nu este perfect, atunci nu va fi de deranjat de imperfecțiunile tale. Sau, evident, poți chiar nega cu totul existența lui Dumnezeu.

Din motive practice, nu contează dacă negi existența lui Dumnezeu cu totul, sau Îl dezbraci de anumite atribute care-ți creează ție neliniște, cel mai important dintre ele fiind sfințenia Lui. Atâta vreme cât El nu este un Dumnezeu sfânt, dumnezeul despre care vorbești tu nu este Dumnezeu cel adevărat. Dar noi vom face orice ne stă în putință pentru a scăpa de prăpastia evidentă dintre un Dumnezeu creator, neprihănit și o creatură

păcătoasă. Întreg mesajul credinței creștine este că omenirea, în plinătatea umanității ei, are nevoie de răscumpărare. Avem nevoie de un Mântuitor. Avem nevoie de cineva care să se ocupe de însăși miezul umanității noastre, de cineva care să poată intra în condiția ome-nească și să obțină pentru noi ceea ce avem nevoie disperată – neprihănirea. Iată de ce umanitatea perfectă a lui Isus este absolut esențială pentru noi.

Uneori, oamenii discută în contradictoriu dacă creștinismul poate fi singura cale către Dumnezeu sau nu. Cum rămâne cu celelalte religii ale lumii? Există un lucru pe care credința creștină îl are și care nu există în nicio altă religie: ispășirea. Problema fundamentală pe care creștinismul o tratează nu este moralitatea sau liturghia – ceea ce creștinismul tratează este problema vinovăției. Creștinismul ia în serios vinovăția, pentru că el ia în serios omul; și el ne vorbește despre un Mântuitor care ne dă o nouă umanitate, care începe să dea la o parte ceața de pe chipul pe care îl purtăm – curățându-l, ștergându-i defectele, creionându-l din nou pentru a ne aduce în asemănare cu Hristos, așa încât, atunci când oamenii privesc la noi, se poată începe să vadă o asemănare cu caracterul lui Dumnezeu. În îndurarea Lui, Dumnezeu a creat o cale prin care să fim împăcați cu El și să avem restaurată acea imagine ajunsă obscură, chipul lui Dumnezeu, iar acest lucru se petrece în aceia care își pun încrederea spre mântuire doar în Hristos – așa

încât să putem aduce slavă lui Dumnezeu și să reflectăm sfințenia Lui din nou înaintea creației.

DESPRE AUTOR

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul și președintele Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida, primul președinte al Reformation Bible College și redactor șef al revistei *Tabletalk*. Programul său radio intitulat *Renewing Your Mind*, este transmis zilnic pe sute de posturi de radio din întreaga lume și poate fi ascultat online.

El a fost autorul a peste 100 de cărți, printre care *The Holiness of God*, *Chosen by God*, și *Everyone's a Theologian*.

El a fost recunoscut în lume ca argumentele sale articulate în apărarea ineranței Scripturii și a nevoii ca poporul lui Dumnezeu să fie întemeiat convingător în Cuvântul Lui.

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altui credincios, prin unul sau mai multe lucruri, după cum urmează:

1) Recomandă mai departe această carte!

2) Vizitează paginile noastre de internet la adresa **magnagratia.org** și află mai mult despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 250 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.

3) Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA abonându-te pe website, așa încât să fii anunțat când publicăm noi resurse și vizitând pagina noastră de Facebook la adresa www.fb.com/MagnaGratiaRomania.

4) Spune-le și altora despre lucrarea noastră.

5) Roagă-te pentru noi.

6) Donează și ajută-ne să mergem mai departe cu această lucrare. Donațiile se pot face online, la adresa www.magnagratia.org/donatii.html

Pentru orice alte informații, scrie-ne la contact@magnagratia.org. Mulțumim!

De ce mint, înșeală și fură oamenii?

Sondajele de opinie arată constant că majoritatea oamenilor cred că ei sunt, în esența lor, buni. În fapt, Biblia ne arată că omul a fost într-adevăr creat bun. Și totuși, noi toți cunoaștem oameni care ne-au rănit pe noi sau pe alții. Chiar noi înșine am făcut lucruri rele. De aceea, ce anume s-a schimbat între creație și momentul de acum. De ce mint, înșeală și fură oamenii?

În această carte, Dr. R.C. Sproul explică felul în care am devenit corupți moral și cât de profundă este corupția noastră. Noi nu doar facem greșeli, ci păcătuim împotriva unui Dumnezeu sfânt. Dar chiar dacă acest lucru este o veste tristă, ea nu este finalul.

Seria de cărți **Întrebări Cruciale**, de Dr. R.C. Sproul, oferă răspunsuri succinte la întrebări importante ridicate de creștini și de necredincioșii curioși deopotrivă.

Dr. R.C. Sproul a fost fondatorul Ligonier Ministries, păstorul fondator al Saint Andrew's Chapel din Sanford, Florida și primul președinte al Reformation Bible College. El a fost autorul a peste 100 de cărți, inclusiv *The Holiness of God*.

MAGNA GRATIA
magnagratia.org

**BIBLIOTECA
LIGONIER**